

וגו'. באותה שעה התעורר ערב. שאותו זמן שמתעורר דין, מתעורר גם חסד בעולם. זהו שכתוב וידעתם כי ה' הוציא אתכם מארץ מצרים. תדעו אותו חסד שעשה עמכם בזמן הדין והוציא אתכם מארץ מצרים. ובקר וראיתם את כבוד ה', כבוד ה' הרי ידוע, וכל כך למה? בשמע ה' את תלנותיכם וגו'.

אמר רבי ייסא, לא משנה הקדוש ברוך הוא את הנהגותיו, רק שאותם הרשעים של העולם משנים אותם ומהפכים רחמים לדין, כמו שנתבאר.

שנה רבי אלעזר, מהמן הזה עתידים הצדיקים לאכל לעולם הבא. ואם תאמר כמו זה? לא! אלא יותר. שלא היה כך לעולמים. מהו? כמו שבארנו שכתוב (תהלים כו) לחזות בנעם ה' ולבקר בהיכלו, וכתוב (ישעיה סב) עין לא ראתה אלהים וזלתך וגו'. ראו כי ה' נתן לכם השבת. רבי חזקיה פתח, (תהלים קל) שיר המעלות ממעמקים קראתיך ה'. שיר המעלות, סתם ולא פרש מי אמרו. אלא שיר המעלות שעתידיים לומר כל בני העולם, שעתידי השיר הזה להאמר אותו לדורות עולם.

ומהו ממעמקים קראתיך? כך שנינו, כל מי שמתפלל תפלתו לפני המלך הקדוש, צריך לבקש בקשתו ולהתפלל מעמק הלב כדי שימצא לבו שלם עם הקדוש ברוך הוא, ויכונן לב ורצון. והאם דוד אמר כך, והרי כתוב בכל לבי דרשתיך, ופסוק זה מספיק? מה צריך ממעמקים?

א"ל כך שנינו, כל אדם שמבקש בקשתו לפני המלך, צריך לכוון דעתו (יב) ורצונו מעקר של כל העקרים למשך ברכות מעמק

שעתך, אתער ערב, דההוא זמנא דאתער דינא, אתער נמי חסד בעלמא. הדא הוא דכתיב, וידעתם כי יי' הוציא אתכם מארץ מצרים. תנדעון ההוא חסד דעבד עמכון, בזמנא דדינא ואפיק יתכון מארעא דמצרים. ובקר וראיתם את כבוד יי', כבוד יי' הא ידע. וכל כך למה. בשמוע יי' את תלנותיכם וגו'. אמר ר' ייסא, לא שני קדשא בריך הוא נימוסוי, בר דאינון חייבי עלמא שניין לון, ומהפכי רחמי לדינא, כמה דאתמר.

תאני ר' אלעזר, מהאי מנא זמינין צדיקייא למיכל לעלמא דאתי, ואי תימא בהאי גוונא. לא. אלא נתיר, דלא הוה כן לעלמין. מאי איהו. כמה דאוקימנא דכתיב, (תהלים כו) לחזות בנעם יי' ולבקר בהיכלו. וכתיב (ישעיה סד) עין לא ראתה אלהים וזלתך וגו'.

ראו כי יי' נתן לכם השבת. (שמות טו) ר' חזקיה פתח (תהלים קל) שיר המעלות ממעמקים קראתיך יי'. שיר המעלות סתם, ולא פריש מאן אמרו. אלא שיר המעלות, דזמינין (דף ס"ג ע"ב) כל בני עלמא למימר, דזמין האי שיר למימריה לדרי עלמא.

ומאי הוא ממעמקים קראתיך. הכי תאנא, כל מאן דמצלי צלותא קמי מלפא קדישא, בעי למבעי בעותיה, ולצללאה מעמקא דלבא, בגין דישתכח לביה שלים בקודשא בריך הוא, ויכוין לבא ורעותא. ומי אמר דוד הכי, והא כתיב, (תהלים קיט) בכל לבי דרשתיך. ודא קרא סגי, מאי בעי ממעמקים.

א"ל הכי תאנא, כל בר נש דבעי בעותיה קמי מלפא, בעי לכוונא דעתא (נ"א לבא) ורעותא, מעיקרא דכל עקרין, לאמשכא ברפאן מעמקא דבירא, (נ"א דכלא) בגין דינגיד